

Kyrkan som överlevt fyra stadsbränder Del 3 (3)

Återigen följde ett kostsamt och mödosamt arbete med att återställa kyrkan. Under arbetets gång genomfördes också en del förändringar, bland annat byggdes en ny sakristia med ett scenvalv vid kyrkans kor. Bränder var inte det enda problemet. Det spåntak som lades på kyrkan direkt efter branden byttes ut mot ett av järnplåt 1769. Även tornets återuppbyggda huv var byggd av spån som nu började bli murket. Kyrkorådet skickade därför en ritning av kyrkan till Stockholm där bland andra riksdagsman Peter Hall ombads överlämna den till en lämplig arkitekt som kunde göra ett förslag till ny tornhuv. Ritningar kom tillbaka men kostnaden beräknades till 7 858 riksdaler. En alltför hög summa ansåg stadens borgare som också ställde sig tveksamma till den, förändring av silhuetten den skulle medföra. 1790 blev dock läget akut eftersom tornet blivit allt bräckligare. Endast ett år senare var den nya tornhuv på plats och kyrktornet såg därmed ut ungefär som det gör idag.

Det är väldigt mycket vackra gamla saker som finns på väg upp i tornet.

På sockenstämmorna som hölls i slutet av 1700-talet och början av 1800-talet var frågan om fortsatt underhåll uppe vid flera tillfällen. Fasaden behövde rappas och taket lagas. Men församlingens ekonomi var av förklarliga skäl ansträngd och inga stora åtgärder vidtogs. 1818 påbörjas insamlingen till ett nytt tak, denna gång av koppar, eftersom det gamla var i dåligt skick. Tre år senare hade man fått in en del och man beslöt att ta ett lån för att täcka resten av kostnaden. Sommaren 1822 låg det nya fina kopparraket på plats. Den 20 december samma år brann Borås på nytt, för tredje gången. Kyrkan stod ännu en gång utan tak, tornhuv och inredning. Den nya sakristian hade klarat sig, tack vare sitt scenvalv. Men denna gång fanns en brandförsäkring. Tack vare den kunde man påbörja reparationerna omedelbart. Vid den fjärde branden 1827, på dagen hundra år efter stadsbrand nummer två, blev kyrkans skador marginella, tack vare det uppoffrande bekämpningsarbete som beskrevs inledningsvis.

Här är trappan i tornet

FRÅN MITTEN AV 1800-TALET växte invånarantalet ordentligt i takt med industrialiseringen. Caroli kyrka räckte inte längre till. Arkitekten och professorn F G A Dahl fick i uppdrag att se över möjligheterna till en ombyggnad. Dahl förkastade dock alternativet att göra något åt Caroli kyrka. Han ansåg att man inte skulle satsa mer kraft än möjligtvis några förbättringsåtgärder på den gamla kyrkan och i stället koncentrera resurserna på att bygga en ny kyrka med en hög och vacker tornspira. Denna nya kyrka blev Gustav Adolf.

1900-talet inleddes med ett färgbyte. Caroli kyrka hade fram till 1903 varit vit. Nu fick den en "lätt chokladton med dragning åt rött". Två omfattande renoveringar gjordes också under förra seklet. Vid den första, 1914 - 15, tillkom bland annat de vackra takmålningarna. Även huvuddelen av den nuvarande inredningen med bänkar, predikstol och dopfunt är från de åren. 1938 - 40 var det nödvändigt att förstärka grunden. Kyrkan hade satt sig eftersom de gamla gravarna runt och under kyrkan hade sjunkit ihop. Vid denna renovering togs också sidoläktarna bort och orgelläktaren byggdes ut. Då fick också kyrkan sin nuvarande gråbruna färg.